

| EKJA VEEBISEMINAR "EMAS ARENGUD EESTIS"

EMAS TÕENDAMISE KÄIGUS SAADUD TÄHELEPANEKUD

Andres Martma

EMAS III MÄÄRUS

EMAS NÕUDED

Organisatsiooni tegevused EMAS registreerimise ettevalmistamisel:

1. Koostavad keskkonnaülevaate lähtudes EMAS määruse I lisast
2. Töötavad välja ja rakendavad keskkonnajuhtimissüsteemi lähtudes EMAS määruse lisast II
3. Viivad läbi siseauditi lähtudes EMAS määruse II lisa punktist A.5.5 ja III lisast
4. Koostavad keskkonnaaruande kooskõlas EMAS määruse IV lisaga
5. Laseb tõendajal tõendada keskkonnajuhtimissüsteemi ja kinnitada keskkonnaaruande

Tõendaja tegevused:

Tõendaja tõendab keskkonnaülevaate, keskkonnajuhtimissüsteemi, siseauditite menetluse ja rakendamise ning kinnitab keskkonnaaruande. Kui tõendamisel puudusi ei esinenud, siis kinnitab tõendaja deklaratsiooniga organisatsiooni vastavuse EMAS registreerimise nõuetele.

Pädeva asutuse

Pädev asutus (Keskkonnaagentuur) arvestades tõendaja ja huvipoolte seisukohti ning keskkonnavalaste õigusaktide nõuete rikkumiste puudumist registreerib organisatsiooni

EMAS III MÄÄRUS

EMAS NÕUDED

— 2

Mida arvestada tõendamisel

Tõendamise audit, nii registreerimise kui ka registreeringu pikendamise otstarbel, tuleb tõendajaga kokku leppida vähemalt neli nädalat enne auditit, kuna enne iga tõendamist informeerib tõendaja järelevalvet teostavat akrediteerimisasutust, millal ja kus tõendamine toimub. Akrediteerimisasutusel on õigus vaadelda tõendamist.

Auditite vahepealsel ajal tuleb tõendajat teavitada organisatsioonis toimunud olulisest muudatusest.

Oluline muudatus on igasugune muudatus organisatsiooni töös, struktuuris, töökorralduses, menetlustes, tegevuses, toodetes või teenustes, millel on või mis võib avaldada märkimisväärset mõju organisatsiooni keskkonnajuhtimissüsteemile, keskkonnale või inimeste tervisele (EMAS määrus- mõisted)

Tõendaja kinnitab kuni 12-kuuliste ajavahemike tagant keskkonnaaruannet puudutava ajakohastatud teabe.

Vajaduse korral kohaldatakse VKE-le ette nähtud erandit (vt. EMAS määruse artikkel 7)

NB! Registreeringu iga-aastase pikendamise tellimine on organisatsiooni kohustus

EMAS III MÄÄRUS

EMAS NÕUDED

Enne tõendaja külastust peab organisatsioon esitama tõendajale:

- põhiteabe organisatsiooni ja selle tegevuse kohta,
- keskkonnapoliitika ja keskkonnakava,
- organisatsioonis toimiva keskkonnajuhtimissüsteemi kirjelduse,
- koostatud keskkonnaülevaate või tehtud auditi üksikasjad,
- aruande kõnealuse ülevaate või auditi ja hilisema korrigeeriva tegevuse kohta ning
- keskkonnaaruande projekti või ajakohastatud keskkonnaaruande.

Nimetatud dokumendid peab tõendajale esitama enne tõendaja külastust

EMAS MÄÄRUSE I LISA

KESKKONNAÜLEVAADE

1. Organisatsioonilise konteksti kindlaksmääramine

2. Huvitatud isikute tuvastamine ning nende asjakohaste vajaduste ja ootuste väljaselgitamine

3. Kehtivate keskkonnaalaste õigusnõuete kindlakstegemine

Lisaks kehtivate keskkonnaalaste õigusnõuete loetelu koostamisele märgib organisatsioon, kuidas ta saab esitada tõendeid selle kohta, et ta vastab erinevatele õigusnõuetele.

4. Otseste ja kaudsete keskkonnaaspektide väljaselgitamine ning oluliste aspektide kindlaksmääramine

Organisatsioon teeb kindlaks kõik nõuetekohaselt kvalifitseeritud või kvantifitseeritud ning olulise keskkonnamõjuga otsesed ja kaudsed keskkonnaaspektid ning koostab registri kõigist olulisena käsitatavatest keskkonnaaspektidest.

Otsese ja kaudse keskkonnamõju kindlaks tegemisel on oluline, et organisatsioon võtaks arvesse ka oma põhitegevusega seotud keskkonnaaspekte. Organisatsiooni tegevuskoha ja rajatistega seotud keskkonnaaspektide loend ei ole piisav

(Näiteks finantsasutused, riigiasutused).

Oma tegevuse, toodete ja teenustega seotud otseste ja kaudsete keskkonnaaspektide kindlaks tegemisel kasutab organisatsioon olelusringil põhinevat lähenemisviisi.

EMAS MÄÄRUSE I LISA

KESKKONNAÜLEVAADE

5. Keskkonnaaspektide olulisuse hindamine

Keskkonnaaspektide olulisuse hindamiseks väljatöötatud kriteeriumides võetakse arvesse asjakohaseid õigusakte ning need kriteeriumid peavad olema mitmekülgsed, sõltumatult kontrollitavad, reprodutseeritavad ja avalikud.

Kriteeriumide kehtestamisel võtab organisatsioon arvesse järgmisi elemente:

- potentsiaalne kahju või kasu keskkonnale, kaasa arvatud bioloogilisele mitmekesisusele;
- keskkonna seisukord (nt kohaliku, piirkondliku või üleilmse keskkonna haavatavus);
- aspekti või mõju suurus, arv, sagedus või pöörduvus;
- asjakohaste keskkonnavalaste õigusaktide olemasolu ja nõuded;
- huvitatud isikute, kaasa arvatud organisatsiooni töötajate seisukohad.

Olenevalt organisatsiooni tegevuse, toodete ja teenuste tüübist võidakse kaaluda ka täiendavaid asjakohaseid elemente

EMAS MÄÄRUSE I LISA

KESKKONNAÜLEVAADE

6. Varasemate vahejuhtumite uurimisest saadud tagasiside hindamine

7. Riski ja võimaluste väljaselgitamine ja dokumenteerimine

Organisatsioon keskendub neile riskidele ja võimalustele, mida oleks vaja käsitleda keskkonnajuhtimissüsteemi kavandatud tulemuste saavutamiseks, soovimatu mõju või õnnetuse vältimiseks ning organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse jätkuvaks parandamiseks.

8. Olemasolevate protsesside, tavade ja menetluste uurimine

Organisatsioon uurib olemasolevaid protsesse, tavasid ja menetlusi ning selgitab välja, missugused neist on vajalikud keskkonnajuhtimise pikaajaliseks haldamiseks.

Uurimine peaks sisaldama ka tegevusvaldkondade võrdlusdokumentide läbitöötamist.

SEKTORITE VÕRDLUUSDOKUMENDID

SRD – SECTORIAL REFERENCE DOCUMENT

Parimate keskkonnajuhtimistavade valdkondlikud viitedokumendid annavad konkreetsete sektorite organisatsioonidele suuniseid ja inspiratsiooni selle kohta, kuidas keskkonnategevuse tulemuslikkust veelgi parandada.

Iga SRD sisaldab järgmisi elemente:

- *parimad keskkonnajuhtimistavad;*
- *keskkonnatoime näitajad;*
- *tipptaseme võrdlusalused.*

Kuidas valdkondlikke viitedokumente õigesti kasutada?

EMAS registreerimise jaoks ei ole kohustuslik rakendada parimaid keskkonnajuhtimistavasid. Keskkonnanauditi käigus esitab organisatsioon siiski tõendid selle kohta, kuidas ta kasutas SRDsid oma keskkonnajuhtimissüsteemi väljatöötamisel ja rakendamisel.

SEKTORITE VÕRDLUSDOKUMENDID

SRD – SECTORIAL REFERENCE DOCUMENT

Kui sektori jaoks, milles organisatsioon tegutseb, on olemas sektori võrdlusdokument, peaks organisatsioon kasutama selle asjakohaseid elemente. Neid tuleks kasutada organisatsiooni keskkonnaülesannete ja -eesmärkide kindlaksmääramisel ja läbivaatamisel kooskõlas keskkonnaülevaates ja –poliitikas kindlaks tehtud asjakohaste keskkonnaaspektidega. Samas ei ole kindlaksmääratud tipptaseme võrdlusaluste täitmine kohustuslik, sest EMASi raames hindavad organisatsioonid ise, kui otstarbekad on võrdlusalused ning kui teostatav parimate tavade rakendamine kulude ja kasu seisukohast.

SEKTORITE VÕRDLUUSDOKUMENDID

SRD – LOETELU

KOMISJONI OTSUS (EL) 2015/801, jaekaubandussektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2016/611, turismisektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2017/1508, toiduaine- ja joogitootmissektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2019/62, autotootmissektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2019/63, elektri- ja elektroonikaseadmete tootmise sektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2019/61, avaliku halduse sektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2018/813, põllumajandussektori parim keskkonnajuhtimise tava

KOMISJONI OTSUS (EL) 2020/519, jäätmekäitlussektori parim keskkonnajuhtimise tava

EMAS MÄÄRUSE II LISA (ISO 14001+)

PEATÜKK 5 – EESTVEDAMINE

5.2 Keskkonnaalased juhtpõhimõtted

EMAS B.1 Keskkonnategevuse tulemuslikkuse pidev parandamine

Organisatsioon võtab endale kohustuse oma keskkonnategevuse tulemuslikkust pidevalt parandada

Kui organisatsioonil on mitu tegevuskohta, peab iga tegevuskoht, mille suhtes kohaldatakse EMAS määrust, täitma kõiki EMAS määruse nõudeid, sealhulgas ka keskkonnategevuse tulemuslikkuse pideva parandamise nõuet.

5.3 Organisatsioonisisised rollid, kohustused ja volitused

EMAS B.2 Juhtkonna esindaja(d)

Tippjuhtkond peab määrama konkreetse(d) tippjuhtkonna esindaja(d), kellel muudest ülesannetest sõltumata peab olema kindlaks määratud roll, vastutus ja volitused selleks, et tagada käesoleva määruse nõuetele vastav keskkonnajuhtimissüsteem ja teavitada tippjuhtkonda keskkonnajuhtimissüsteemi tulemuslikkusest. Tippjuhtkonna esindaja võib olla organisatsiooni tippjuhtkonna liige.

EMAS MÄÄRUSE II LISA (ISO 14001+)

PEATÜKK 6 : PLANEERIMINE

6.1 Riskide ja võimaluste käsitlemisele suunatud tegevused

EMAS B.3 Keskkonnaülevaade

Organisatsioonid koostavad I lisas sätestatud esialgse keskkonnaülevaate.

6.1.2 Olulised keskkonnaaspektid

Tegevus/Protsess -> Aspekt -> Mõju -> Globaalne mõju

Aspektiks ei ole alamprotsess

Kui aspektina nimetada nähtust, näiteks õhku eralduvad saasteained, siis peab olema täiesti selge, mida selle all mõeldakse. Kas CO₂, SO, PM₁₀, SF₆, HFC jne või nende kombinatsioon.

EMAS MÄÄRUSE II LISA (ISO 14001+)

PEATÜKK 6 : PLANEERIMINE

6.1.3 Vastavuskohustused

EMAS B.4 Vastavus õigusnormidele

EMASis registreeritud või registreerida soovivad organisatsioonid peavad tõendama, et on täitnud kõik alljärgnevad tingimused:

- 1) nad on välja selgitanud kõikide kehtivate keskkonnavalaste õigusnõuete mõju organisatsioonile ja on sellest teadlikud;
- 2) nad tagavad vastavuse keskkonnavalastele õigusaktidele, sealhulgas keskkonnalubade ja lubade piirmäärade järgimise, ning esitavad asjakohased tõendid;
- 3) organisatsioonis on kehtestatud kord, mis võimaldab neil keskkonnavalaste õigusaktide nõudeid pidevalt täita.

6.2 Keskkonnaeesmärgid ja plaanid nende saavutamiseks

EMAS B.5 Keskkonnaeesmärgid

Keskkonnaeesmärgid ei või olla eesmärkide saavutamise ja ülesannete täitmise vahendid.

Eesmärk - paigaldada tsüklonile tolmufilter vs

Eesmärk – vähendada õhusaastet; ülesanne – vähendada PM 10 heitkoguseid 10%; meede - paigaldada tsüklonile tolmufilter

EMAS MÄÄRUSE II LISA (ISO 14001+)

PEATÜKK 7 : TUGI

7.2 Kompetentsus

EMAS B.6. Töötajate kaasamine

- 1) Organisatsioon peaks tunnistama, et töötajate aktiivne kaasamine on keskkonna pideva ja eduka parandamise liikumapanev jõud ja eeldus, keskkonnategevuse tulemuslikkuse parandamise oluline ressurss ning parim meetod keskkonnajuhtimis- ja -auditeerimissüsteemi edukaks juurutamiseks organisatsioonis.*
- 2) „Töötajate kaasamist“ tuleks mõista nii töötajate otsese osalemise kui ka teabe esitamisenä töötajatele ja nende esindajatele. Seepärast peaks töötajate kaasamise kava olema kehtestatud igal tasandil. Organisatsioon peaks endale teadvustama, et juhtkonna pühendumus, reageerimisvõime ja aktiivne toetus on nende protsesside edu eelduseks. Selles kontekstis peaks juhtkond esitada töötajatele asjakohast tagasisidet.*
- 3) Lisaks kõnealustele nõuetele kaasatakse töötajad või nende esindajad protsessi, mille eesmärk on organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkuse pidev parandamine järgmise abil:*
- 4) Selleks tuleks luua asjakohaseid osalemise vorme, näiteks ettepanekute raamat, projektipõhine rühmatöö või keskkonnakomitee. Organisatsioonid võtavad arvesse komisjoni juhiseid selle ala parimate tavade kohta. Töötajate esindajad võivad soovi korral samuti osaleda.*

EMAS MÄÄRUSE II LISA (ISO 14001+)

PEATÜKK 7 : TUGI

7.4.3 Väline teabevahetus

EMAS B.7. Teabevahetus

- 1) Organisatsioonid peavad suutma tõendada, et nad peavad üldsuse, ametiasutuste ja muude huvitatud isikute, sealhulgas kohalike kogukondade ja klientidega avatud dialoogi oma tegevuse, toodete ja teenuste keskkonnamõju üle.*
- 2) Kõrgel tasemel läbipaistvuse tagamiseks ja huvitatud isikutega usalduse loomiseks peavad EMASis registreeritud organisatsioonid avaldama konkreetset keskkonnateavet, mis on määratletud IV lisas (Keskkonnaaruanne).*

EMAS MÄÄRUSE II LISA (ISO 14001+)

PEATÜKK 9 : TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE

9.2 Siseaudit

Lisaks standardis toodule tuleb kontrollida EMAS määruse III Lisas esitatud nõuete täitmist

Keskkonnaaudit sisaldab keskkonnategevuse tulemuslikkuse hindamiseks vajalike faktiliste andmete hindamist.

Audititevahelise aja või organisatsiooni kogu tegevust hõlmava auditeerimistsükli pikkus on kuni kolm aastat või, kui kohaldatakse VKE-le ette nähtud erandit, neli aastat.

Organisatsioon teostab auditi vähemalt igal aastal, kuna see aitab organisatsiooni juhtkonnale ja tõendajale selgitada, et organisatsiooni olulised keskkonnaaspektid on tema kontrolli all

EMAS MÄÄRUSE III LISA

KESKKONNAALANE SISEAUDIT

Aruandmine auditi tulemustest ja järeldustest

Kirjaliku auditeerimisaruande põhieesmärgid on järgmised:

- (1) auditi ulatuse dokumenteerimine;
- (2) juhtkonnale teabe andmine organisatsiooni keskkonnapoliitika järgimise hetkeseisu ja keskkonnaalaste edusammude kohta organisatsioonis;
- (3) juhtkonnale teabe andmine õigusnõuetele ja muudele keskkonnanõuetele vastamise hetkeseisu kohta ning meetmete kohta, mida on rakendatud vastavuse tõendamise võimaldamiseks;
- (4) juhtkonnale teabe andmine organisatsiooni keskkonnamõju seiramiseks ja leevendamiseks võetud meetmete tulemuslikkuse ja usaldusväärsuse kohta;
- (5) vajaduse korral parandusmeetmete tarvilikkuse tõendamine.

Kirjalik auditiaruanne peab sisaldama nendele eesmärkidele vastamiseks vajalikku teavet.“

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Keskkonnateave esitatakse selgel ja arusaadaval viisil ning see peaks eelistatavalt olema kättesaadav elektroonilises vormis. Organisatsioon määrab kindlaks sobivaima vormi, et kõnealune teave huvitatud isikutele kasutajasõbralikul viisil kättesaadavaks teha.

Organisatsioon võtab võimaluse korral arvesse sektori võrdlusedokumente, et hõlbustada asjakohaste sektoripõhiste näitajate kindlaksmääramist. Sektori võrdlusedokumendi elemente (näitajaid, parimaid keskkonnajuhtimistavasid või tipptaseme võrdlusaluseid), mida ei peeta organisatsiooni keskkonnaülevaates kindlaks määratud oluliste keskkonnaaspektide seisukohast vajalikuks, ei tule keskkonnaaruandes esitada ega kirjeldada.

Organisatsioon võib otsustada lisada keskkonnaaruandele täiendavat faktilist teavet oma tegevuse, toodete ja teenuste kohta või erinõuete täitmise kohta oma organisatsioonis. Tõendaja peab kinnitama kogu keskkonnaaruandes esitatud teabe.

NB!

Tõendaja ülesanne on hinnata keskkonnaaruande arusaadavust, vastavust lisale IV ja õigsust.

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Keskkonnategevuse tulemuslikkusnäitajatel ja kvalitatiivsel teabel põhinev aruandlus

Organisatsioonid esitavad nii keskkonnuaruandes kui ka ajakohastatud keskkonnuaruandes ülevaate organisatsiooni otseste ja kaudsete keskkonnuaspektidega seotud põhinäitajate kohta, kasutades keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhi- ja erinäitajaid.

Aruandes esitatakse andmed tegelike sisendite ja väljundite kohta. Kui avaldamine kahjustaks organisatsiooni äri või tööstusteabe konfidentsiaalsust, juhul kui selline konfidentsiaalsus on riikliku või ühenduse õigusega majandushuvide kaitseks ette nähtud, on organisatsioonil lubatud seda teavet aruandes indeksiga siduda, näiteks kehtestades aluseks aasta (indeksinumbriga 100), millest lähtudes näidataks tegeliku sisendi/väljundi arengusuundumusi.

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Näitajad peavad:

- a) andma täpse hinnangu organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkusele;
- b) olema lihtsalt arusaadavad ja üheselt mõistetavad;
- c) võimaldama kindlaks teha, kas organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkus on eelmiste aastatega võrreldes suurenenud; selleks peab aruanne hõlmama vähemalt kolme tegevusaastat, tingimusel et andmed on kättesaadavad. *Kui näitajad ei ole kolme aasta ulatuses kättesaadavad, tuleb esitada põhjendus;*
- d) võimaldama vajaduse korral võrdlust valdkondlike, riiklike või piirkondlike võrdlusalustega;
- e) võimaldama vajaduse korral võrdlust õigusaktide nõuetega.

Selleks peab organisatsioon lühidalt kirjeldama iga näitaja kohaldamisvaldkonda (sealhulgas organisatsioonilised ja materiaalsed piirangud, kohaldatavus ja arvutusmetoodika).

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajad

Need keskenduvad keskkonnategevuse tulemuslikkusele järgmistes peamistes valdkondades:

- i) energia;
- ii) materjal;
- iii) vesi;
- iv) jäätmed sh eraldi ohtlikud jäätmed;
- v) bioloogilise mitmekesisusega seotud maakasutus ja
- vi) heited.

Aruannete esitamine keskkonnategevuse tulemuslikkuse põhinäitajate kohta on kohustuslik.

Kui organisatsioon otsustab, et üks või mitu põhinäitajat ei ole organisatsiooni oluliste keskkonnaaspektide osas asjakohased, ei pea ta nende põhinäitajate kohta andmeid esitama. Sel juhul lisab organisatsioon keskkonnaaruandele selge ja põhjendatud selgituse, miks ta otsustas andmed esitamata jätta.

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Iga põhinäitaja koosneb järgmistest elementidest:

- i) arv A, mis tähistab kogu aastast sisendit/mõju asjaomases valdkonnas;
- ii) arv B, mis tähistab organisatsiooni tegevuse iga-aastast kontrollväärtust või kontrollväärtuseid, ning
- iii) arv R, mis tähistab A ja B suhtarvu ($R = A/B$.)

Iga organisatsioon esitab aruande iga näitaja kõigi kolme elemendi kohta.

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Organisatsiooni tegevuse iga-aastase kontrollväärtuse (arv B) kindlaksmääramisel ja esitamisel tuleb lähtuda järgmistest nõuetest.

Arv B peab olema:

- i) arusaadav;
- ii) andma kõige paremini ülevaate organisatsiooni üldisest tegevusest kogu aasta jooksul;
- iii) võimaldama õigesti kirjeldada organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkust, võttes arvesse organisatsiooni iseärasusi ja tegevust;
- iv) kujutama endast ühist kontrollväärtust sektoris, kus organisatsioon tegutseb, näiteks:
 - *kogu aastane füüsiline väljund;*
 - *töötajate koguarv;*
 - *ööbimiste koguarv;*
 - *piirkonna elanike koguarv (avaliku halduse puhul);*
 - *töödeldud jäätmete kogus tonnides (jäätmekäitlussektoris tegutsevate organisatsioonide puhul);*
 - *toodetud energia kokku (energiatootmissektoris tegutsevate organisatsioonide puhul);*
- v) tagama esitatud näitajate võrreldavuse aja jooksul.

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Keskkonnategevuse tulemuslikkuse erinäitajad

Lisaks peavad kõik organisatsioonid igal aastal esitama tulemuslikkusandmeid selliste oluliste otsuste ja kaudsete keskkonnaaspektide ja -mõjude kohta, mis on seotud organisatsiooni põhitegevusega, mis on mõõdetavad ja kontrollitavad ning mida ei ole põhinäitajate puhul arvesse võetud.

(Näiteks: Autopargi keskmine CO2 emisioon)

Olulisi keskkonnaaspekte käsitlevate aruannete esitamine kvalitatiivse teabe põhjal

Kui olulisi otseseid või kaudseid keskkonnaaspekte käsitleva aruande koostamiseks ei ole piisavalt kvantitatiivseid andmeid, kasutavad organisatsioonid oma tegevuse tulemuslikkuse kirjeldamiseks kvalitatiivset teavet.

EMAS IV LISA

KESKKONNAALANE ARUANDLUS

Kohalik vastutus

EMASi kohaselt registreeritud organisatsioonid võivad esitada ühe ühise keskkonnaaruande, mis katab mitu geograafilist tegevuskohta.

Iga tegevuskoha oluline keskkonnamõju peab olema kindlaks tehtud ning ühises keskkonnaaruandes esitatud.

Teabe avalikkus

Organisatsioon tagab, et ta suudab tõendajale näidata, et kõikidel organisatsiooni keskkonnategevuse tulemuslikkusest huvitatud isikutel on hõlbus ja tasuta juurdepääs nõutavale teabele. Sellise läbipaistvuse tagamiseks peaks keskkonnaaruanne eelistatult olema avalikkusele kättesaadav organisatsiooni veebilehel.

TÄNAN!

Andres Martma

andres.martma@bureauveritas.com